สุกรพื้นเมือง

สุกรพื้นเมืองอิสาน

Native pig / *Sus indicus*

สุกรพื้นเมืองยังคงมีบทบาทสำคัญเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตในชนบทห่างไกล เพราะมีคุณลักษณะที่โดดเด่นเฉพาะตัว ที่สมควรจะได้ รับการศึกษาพัฒนาอย่างจริงจัง ให้เป็นมรดกทางพันธุกรรมคู่กับประเทศไทยตลอดไป เป็นสัตว์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์มากประเภทหนึ่ง เนื่องจากไม่ได้รับการพัฒนาและขยายพันธุ์ในเชิงธุรกิจ มีการเลี้ยงเฉพาะในชนบทที่ห่างไกลความเจริญ ปริมาณจึงลดลงอย่างน่าเป็นห่วง ซึ่งความสามารถในการใช้อาหารคุณภาพต่ำได้ดี มีความทนทานต่อสภาพแวดล้อม ทนทานต่อโรค เลี้ยงลูกเก่ง และให้ลูกดก

กลุ่มวิจัยและพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ

สุกรเป็นสัตว์เลี้ยงลูก มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Sus domesticus* เป็นสัตว์แบบกีบคู่ ลำตัวอ้วน มีจมูกและปากยื่นยาว มีทั้งที่เป็นหมูเลี้ยงและหมูป่า หาอาหารโดยใช้จมูกสูดดมกลิ่น ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงพันธุ์ให้ดีขึ้นเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้สุกรมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และสามารถจำแนกสุกรใหม่เป็น

1. สุกรป่าในเอเชีย ยุโรป อเมริกา (*Sus scrofa*) ลักษณะแข็งแรง ว่องไว ทนทาน ดุร้าย หัวใหญ่ จมูกยาว ลูกมีสีน้ำตาลลายเสือ โตขึ้นสีน้ำตาลหม่น สีเทาปนแดง ขายาว ไหล่กว้าง เอว-สะโพกเล็ก ผิวหยาบยุ่ง ไขมันต่ำ เป็นหนุ่มเป็นสาวช้า
2. สุกรพื้นเมืองเอเชีย (*Sus indicus* หรือ *Sus vittatus*) นิสัยเชื่อง เลี้ยงกันมานานแต่ไม่มีการปรับปรุง มีลักษณะเลี้ยงง่าย ไม่ดุร้าย รูปร่างสี่เหลี่ยม หัวสั้น ตัวเล็ก กระดูกเล็ก สีดำหรือเทา ผิวหนังเรียบ ไขมันมาก เป็นหนุ่มสาวเร็ว
3. สุกรที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์แล้วหรือสุกรฟาร์ม (*Sus domesticus*) ลักษณะหัวเล็ก เนื้อมาก มันน้อย โตเร็ว ลูกดก เลี้ยงลูกเก่ง ทนทาน แข็งแรง สามารถเปลี่ยนอาหารเป็นเนื้อได้ดี ต่อมาเมื่อมีการปรับปรุงพันธุ์สุกรในกลุ่มนี้ให้ดีขึ้นเป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้สุกรมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก และสามารถจำแนกสุกรใหม่เป็น
    1. สุกรป่าในเอเชีย ยุโรป อเมริกา (*Sus scrofa*)
    2. สุกรพื้นเมืองเอเชีย (*Sus indicus* หรือ *Sus vittatus*)
    3. สุกรที่ได้รับการปรับปรุงพันธุ์แล้ว สุกรฟาร์ม (*Sus domesticus*)

สุกรพื้นเมืองภาคเหนือ

ลักษณะทั่วไปของสุกรพื้นเมืองไทย

ลำตัวสั้น หัวค่อนข้างใหญ่ ไหล่และสะโพกแคบ หลังแอ่นท้องยาน ขาและข้อขาอ่อน ตัวเล็ก ขนาดโตเต็มที่น้ำหนัก 80 กิโลกรัม ส่วนใหญ่สีดำ บางพันธุ์อาจมีสีพื้นท้องสีขาว เจริญเติบโตช้า 180-350 กรัมต่อวัน อัตราการเปลี่ยนอาหารประมาณ 5-7 มีเนื้อแดงน้อย ไขมันมาก ข้อดีของสุกรพื้นเมืองคือ ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศและทนต่อการตรากตรำได้อย่างดี ให้ลูกดอก เลี้ยงลูกเก่ง และทนทานต่อการกักขัง สุกรพื้นเมืองมีหลายพันธุ์ ได้แก่ สุกรไทย เช่น พันธุ์ควาย ราดหรือกระโดนพวง และสุกรจีน เช่น พันธุ์ไหหลำ และเหมยซาน

สุกรพันธุ์ควาย

เป็นสุกรที่พบมากในภาคเหนือของไทย ลักษณะทั่วไป สีคล้ายกับสีของสุกรพันธุ์ไหหลำ ลำตัวส่วนใหญ่มีสีดำ จมูกของสุกรพันธุ์ควายชี้ตรงกว่าและสั้นกว่า มีรอยย่นบริเวณลำตัวมากกว่าพันธุ์ไหหลำ ใบหูใหญ่ ปรกเล็กน้อย ปากเล็ก หัวใหญ่

พุงหย่อน หลังแอ่น สะโพกเล็ก ขาและข้อขาอ่อน ตามีขอบเป็นวงแหวนสีขาวรอบตา เจริญเติบโตช้า อ้วนยาก พ่อสุกรโตเต็มที่ 90-120 กก. แม่สุกรหนัก 85-100 กก.

สุกรพันธุ์ราดหรือกระโดน

เป็นสุกรที่เลี้ยงมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทย ลักษณะทั่วไป สีดำ หัวเล็กยาว ลำตัวสั้นและป้อม กระดูกเล็ก ใบหูเล็กตั้งตรง ว่องไว ปราดเปรียว เนื้อแน่น เจริญเติบโตช้า ขนาดโตเต็มที่ตัวผู้มีน้ำหนัก 100-120 กิโลกรัม ตัวเมียมีน้ำหนัก 90-100 กิโลกรัม

สุกรพันธุ์พวง

เป็นสุกรที่พบในภาคตะวันออกของไทยลักษณะทั่วไป สีดำ ผิวหนังหยาบ ลำตัวเกือบเท่ากับสุกรพันธุ์ไหหลำ ไหล่กว้าง สะโพกแคบ หลังแอ่น ขนาดโตเต็มที่ตัวผู้มีน้ำหนัก 90-130 กิโลกรัม ตัวเมียมีน้ำหนัก 90-100 กิโลกรัม

สุกรพันธุ์ไหหลำ

เป็นสุกรที่เลี้ยงอยู่ทางภาคใต้และภาคกลางของประเทศจีนลักษณะทั่วไป ลำตัวสีดำ ท้องขาว สีดำมักเข้มบริเวณหัวไหล่และบั้นท้าย หัวไม่โตจนเกินไป จมูกยาวแอ่นขึ้นเล็กน้อย คางย้อย ไหล่กว้าง ลำตัวยาวปานกลาง หลังแอ่น สะโพกเล็ก ขาและข้อเท้าอ่อน มีอัตราการเจริญเติบโตได้ดีกว่าพันธุ์พื้นเมืองอย่างอื่น ขนาดโตเต็มที่ตัวผู้มีน้ำหนัก 115-140 กิโลกรัม ตัวเมียมีน้ำหนัก 90-115 กิโลกรัม

สุกรพันธุ์เหมยซาน

เป็นสุกรที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนน้อมเกล้าฯ ถวายแด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน 4 ตัว เมื่อคราวเสด็จเยือนประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานสุกรดังกล่าวให้กรมปศุสัตว์ เพื่อการศึกษาและขยายพันธุ์ไปสู่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย

ลักษณะทั่วไป ลำตัวสีดำ หน้าผากย่น ใบหูใหญ่ยาวและปรก ใบหน้ามีขนสีดำ แต่ไม่ตก เฉพาะบริเวณลำตัวมีขนสีขาว มีเต้านม 16-18 เต้า เจริญเติบโตเป็นหนุ่มสาวเร็ว ขนาดโตเต็มที่ตัวผู้มีน้ำหนัก 192.5 กิโลกรัม ตัวเมียมีน้ำหนัก 172.5 กิโลกรัม และแม่สุกรพันธุ์นี้ให้ลูกดก